

Foto: Getty Images

Riktlinjer för bland annat buller vid offentliga tillställningar

Antagna av miljö- och byggnadsnämnden den 8 maj 2012

Enköpings kommun

Syfte

Ambitionen med dessa riktlinjer för offentliga tillställningar är att förtydliga vad som gäller för bland annat musikljud i centrum så att:

- festivaler, krogar, nattklubbar med mera kan finnas i centrum utan att det inkräktar för mycket på andra verksamheter
- boende och besökare kan leva och sova nattetid i Enköpings centrum utan att bli störda
- miljö- och byggnadsförvaltningens handläggning av ärenden som gäller offentliga tillställningar och bullerklagomål förenklas och blir förutsägbara för näringsidkaren, närboende och andra tillsynsmyndigheter.

Allmänna riktlinjer för alla offentliga tillställningar

Grundläggande är att offentliga tillställningar i möjligaste mån inte ska störa bostäder. Bostaden är den plats där man ska kunna umgås, koppla av och sova utan att bli störd. Kravet på att ingen ska störas i bostaden kommer ibland i konflikt med behovet av nöje och ett levande centrum, vilket är ett av målen i Vision 2015 som antogs av Enköpings kommunfullmäktige 2004. Därför bedömer miljö- och byggnadsförvaltningen att undantag bör kunna göras ett par gånger per år för tillfälliga tillställningar.

Riktlinjerna för offentliga tillställningar i detta dokument är vägledande för miljö- och byggnadsförvaltningens arbete men är inte bindande i varje enskilt fall. I dessa riktlinjer betraktas alla ärenden enligt ordningslagen som offentliga tillställningar oberoende om det är en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning.

När någon aktivt söker upp en viss verksamhet, exempelvis en nattklubb, har besökaren i princip godtagit den ljudmiljö som råder där. De minimikrav som en besökare normalt har är att inte utsättas för risk att få hörselskador, inte bli matförgiftad och att brandskyddet i lokalen är bra.

Riktvärden för högsta ljudnivå på publikplats

Socialstyrelsens allmänna råd 2005:7, "Höga ljudnivåer" innehåller riktvärden för att undvika hörselskadliga ljudnivåer vid publikplats på till exempel konserter.

Ljudnivå (decibel A, dBA) vid publikplats Lokaler/platser dit barn under 13 år inte har tillträde	
Maximal ljudnivå	115
Ekvivalent ljudnivå	100

Ljudnivå (decibel A, dBA) vid publikplats Lokaler/platser dit både barn och vuxna har tillträde	
Maximal ljudnivå	110
Ekvivalent ljudnivå	97

Ljudnivå (decibel A, dBA) vid publikplats Arrangemang för barn t.ex. knattedisco	
Ekvivalent ljudnivå	90

Miljö- och byggnadsförvaltningen kan besluta att arrangören ska anlita en akustikkonsult eller annan sakkunnig för att mäta/kontrollera ljudet på publikplats. Protokoll från mätningen kan komma att begäras in.

Riktvärden för högsta ljudnivå i närboendes bostäder

Enligt Socialstyrelsens allmänna råd 2005:6.

Ljudnivå i bostäder (dBA) med fönster och dörrar stängda	
Maximal ljudnivå	45
Ekvivalent ljudnivå (musik och hörbara toner)	25
Ekvivalent ljudnivå (övrigt ljud)	30

Riktvärden för högsta ljudnivå utomhus nattetid utanför närboendes bostäder

Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd om externt industribuller 1978:5.

Ljudnivå utanför bostäder (dBA) nattetid efter kl. 22.00	
Maximal ljudnivå	55
Ekvivalent ljudnivå	40

Hantering av livsmedel

För att få sälja livsmedel behöver livsmedelsföretagaren vara registrerad i Enköpings kommun eller i annan hemkommun. Är företagaren registrerad i en annan kommun ska registreringsbevis finnas på plats. En anmälan om registrering ska ha inkommit till miljö- och byggnadsförvaltningen senast två veckor innan evenemanget.

Viss försäljning kräver ingen registrering. För mer information om undantag kontakta miljö- och byggnadsförvaltningen.

Renhållning

Verksamhetsutövaren/arrangören ansvarar för att toaletter och sopkärl anordnas i tillräckligt antal. Platsen ska hållas i vårdat skick och städas efter evenemangets slut.

Handläggningsrutiner och riktlinjer Festivaler, utomhuskonserter, verksamheter i tält, marknader och tivoli

För att det ska vara möjligt att genomföra till exempel festivaler och konserter i centrum kommer kraven på ostördhet i närliggande bostäder tillfälligt behöva minskas. Effekten av störningarna från festivaler med mera kan begränsas på olika sätt. Detta kan ske genom krav på information till närboende samt genom villkor om stopptider och maximalt antal evenemang på samma plats.

Följande bör gälla:

- Högsta antal kraftigt bullerstörande evenemang nattetid, som får pågå per plats till exempel Enköpings centrum under ett år, bör vara maximalt två stycken tredagars arrangemang.
- Arrangör av festival eller utomhuskonsert som tillfälligt bullrar över riktlinjerna utomhus och i bostäder måste informera närboende minst två veckor i förväg. Sättet för detta bör framgå av ansökan till polisen om tillstånd för offentlig tillställning. Informationen bör även omfatta vart närboende under pågående aktivitet kan vända sig för att påtala störande ljud med mera.
- Stopptider för musik och andra aktiviteter bör vara klockan 01.00 mot lördag och söndag och klockan 23.00 för övriga dagar i veckan.

Krav på information till de närboende

I miljö- och byggnadsförvaltningens yttrande till polismyndigheten bör både kravet på information till närboende och stopptider tas med. Antalet konserter eller andra bullrande arrangemang på samma plats bör bevakas av polisen som tillståndsmyndighet, men även av övriga förvaltningar i kommunen.

Uthyrning av kommunala lokaler eller kommunal mark

Om evenemanget eller verksamheten kommer att ligga på kommunal mark eller i kommunala byggnader behöver kontakt tas med teknikförvaltningen respektive upplevelseförvaltningen.

Att hyra mark/lokal bör ske innan ansökan om polistillstånd görs. I normalfallet behöver den som ska anordna evenemanget teckna en tillfällig försäkring hos sitt försäkringsbolag för att få hyra kommunal mark/lokal.

Nattklubbar, restauranger, dansrestauranger, diskotek, barer, pubar och biografier

Eftersom dessa typer av verksamheter ofta pågår flera kvällar i veckan är det inte godtagbart att de närboende störs av musiken och andra ljud. Det riktvärde som

miljö- och byggnadsförvaltningen tillämpar är 25 dBA ekvivalent (genomsnittlig) ljudnivå i bostad med fönster och dörrar stängda. Ibland är bakgrundsnivån från trafik, ventilation med mera mellan 25 dBA och 30 dBA. Då blir riktvärdet 30 dBA normalt på grund av de mättekniska förhållandena. Verksamhetsutövaren har bevisbördan enligt miljöbalken att visa att de klarar ljudnivåerna.

Riktvärdena på 25 dBA alternativt 30 dBA gäller inte vid de enstaka festivaler och konserter där undantag från riktvärdena bedömts kunna göras.

En grundläggande förutsättning för att undvika störningar för omgivningen är att verksamhetsutövaren ser till att fönstren i lokalen så långt möjligt hålls stängda under musikevenemanget.

Det är angeläget att ljudnivån begränsas så att besökarna inte riskerar hörselskador. Miljö- och byggnadsförvaltningens arbete bör vara inriktat på att få verksamhetsutövarna att själva ta ansvar för och kontrollera att 100 dBA ekvivalent respektive 110 dBA maximal ljudnivå inte överskrids. Vid behov bör även verksamhetsutövaren vidta skyddsåtgärder till exempel genom att inskaffa en apparat som begränsar ljudnivån från anläggningen (limiter).

För knattediskon tillämpas gränsen 90 dBA ekvivalent ljudnivå.

Uteserveringar

I regel kan bara lågmäld bakgrundsmusik godtas på en uteservering för att inte närboende ska bli störda. Om fönster hålls öppna mellan lokalen och uteserveringen gäller att ljudnivån i lokalen anpassas så att närboende inte störs.

När det gäller servering av alkoholhaltiga drycker på uteserveringar så är, enligt socialnämnden riktlinjer, serveringstiden begränsad till klockan 22.00. Om inga ordnings- eller bullerstörningar finns eller befaras, kan serveringstiden utsträckas till klockan 24.00. Det är viktigt att de verksamheter som har serveringstillstånd till klockan 24.00 ser till att verksamheten inte stör grannar.

Cirkusföreställningar

Cirkusar med djur bör inte lokaliseras till skolgårdar under skolterminerna på grund av allergirisken. Om cirkus lokaliseras i närheten av en skola bör miljö- och byggnadsförvaltningen diskutera detta med skollädaingen innan yttrande avges.

Kopia på yttrande bör skicka yttrande för kännedom till länsstyrelsen för eventuell djurskyddsinspektion.

Lagstiftning

Polisen ger tillstånd för offentliga tillställningar enligt ordningslagen

Offentliga tillställningar såsom konserter, marknader, gatufestivaler, utomhusserveringar, får inte anordnas på offentlig plats utan tillstånd från Polismyndigheten. Ansökningsblankett med mera finns på polisens webbplats: www.polisen.se.

Miljö- och byggnadsförvaltningen och teknikförvaltningen yttrar sig i dessa ärenden. Förslag ges på vilka villkor som bör anges i polisens tillståndsbeslut. Polisens beslut kan gälla till exempel begränsning av tillställningens påverkan på omgivningen, information till närboende, ljudnivå hos närboende samt stopptider. Polisen kan inte reglera exempelvis ljudnivå för besökarna på tillställningen och de som arbetar där. Ljudnivå för besökarna kan regleras i särskilt beslut från miljö- och byggnadsnämnden.

Socialnämnden ger tillstånd enligt alkohollagen för servering av alkoholdrycker

Ansökningsblankett och information om detta finns i blankettförrådet på kommunens webbplats www.enkoping.se.

Om riktlinjerna för buller inte följs?

Om klagomål inkommer till miljö- och byggnadsförvaltningen informeras näringsidkaren genom att en klagomålsskrivelse skickas till denne. Om fortsatta klagomål inkommer och miljö- och byggnadsförvaltningen konstaterar att riktvärdena överskrids meddelar nämnden ett föreläggande eller förbud. Innan ett sådant beslut tas skickas ett förslag till beslut till verksamhetsutövaren som denne har möjlighet lämna synpunkter på.

Ett föreläggande eller förbud tas med stöd av miljöbalken och reglerar vilken högsta ljudnivå som får förekomma hos närboende. Ett sådant beslut kan förenas med ett vite. Ett vite kan vara till exempel 20 000 kronor som verksamhetsutövaren får betala om ett överskridande av den högsta tillåtna ljudnivån ändå skulle konstateras.

Miljö- och byggnadsförvaltningen kan även på eget initiativ göra inspektioner och mätningar för att kontrollera att gällande riktvärden följs.

Tillsyn enligt miljöbalken

Vid klagomål på grund av buller kan miljö- och byggnadsförvaltningen göra tillsyn och vid behov fatta beslut på delegation i det enskilda ärendet. Om det är ett befogat klagomål kommer miljö- och byggnadsnämnden att debitera verksamhetsutövaren i enlighet med gällande taxa för tillsyn enligt miljöbalken.

Aktuell taxa finns på enkoping.se under Avgifter och bestämmelser.

Enköpings kommun
Miljö- och byggnadsförvaltningen